

УДК 327.5:379.85

Северин А.Д.¹

Гресь-Євреїнова С.В.²

¹ студ. гр. МТУ-124м ЗНТУ

² канд. екон. наук, доц. ЗНТУ

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ

В системі управління будь-якими ланками господарської діяльності підприємств найбільш складною і відповідальною є управління фінансами (управління фінансовою діяльністю). Ефективна діяльність будь-якої підприємницької структури залежить від якості управління її фінансами. Це обумовлює необхідність розвитку та вдосконалення теоретичних засад фінансового менеджменту, метою якого є управління фінансовими активами підприємств.

Фінансовий менеджмент підприємств сфери туризму розглядається в роботах українських науковців: дослідження А. Кулінської щодо особливостей фінансового механізму в туристичній галузі, С. Захарчук обґрунтовує загальні фінансово-економічні проблеми, що стосуються фінансування туристичної галузі, Ю. Варланов з позиції місцевого рівня досліджує фінансовий механізм розвитку туризму. В. Кифяк розглядає питання фінансового забезпечення з точки зору організації туризму та характеризує особливості його відображення у фінансовій звітності, а В. Гуменюк розглядає фінансове управління суб'єктами туристичної діяльності. Не зважаючи на значний доробок наукових досліджень щодо фінансових аспектів туристичної галузі, ряд проблем потребує подальшого детального.

Основою ефективності функціонування турпідприємств є ліквідність, платоспроможність, прибутковість, які визначаються цінністю сформованих логістичних ланцюгів та їх впливом на вартість. Зазначені характеристики забезпечуються ефективністю управління фінансовими потоками підприємств сфери туризму, оцінку якої слід проводити за всіма елементами в процесі здійснення фінансового планування і контролю, а також їх організації та мотивації. Оцінка ефективності управління фінансовими потоками є необхідною складовою фінансового управління турпідприємствами, оскільки фінансові рішення про формування чи використання фінансових ресурсів приймаються на основі аналізу існуючого стану та обґрунтування можливостей його покращення. За цих умов важливого значення набуває розробка сучасної системи оцінки ефективності управління фінансовими потоками, яка відобразить всі аспекти комплексного фінансового управління.

Особливості галузі туризму України, яка спеціалізується на наданні певного комплексу послуг споживачам, вносять додаткову складність в процес стратегічного планування та менеджменту. Менеджмент туристичного підприємства специфічний та відрізняється від діяльності інших галузей, хоча на перший погляд може здатися, що менеджмент туристичного підприємства спирається на ту ж базу, що і менеджмент будь-якого підприємства. Завдання менеджменту туризму полягає не тільки в тому, щоб виявити загальні тенденції та закономірності його розвитку, а й у тому, щоб знайти його специфічні особливості. Особливості туристичної галузі впливають із специфічних властивостей послуг, що надаються туристичними підприємствами та організаціями.

В основі фінансового менеджменту лежить стратегічне планування, яке охоплює безліч питань і дає можливість представити картину майбутнього розвитку виробництва товарів і послуг, перспективних проєктів, кадрової та фінансової діяльності туристичного підприємства на плановій основі. Основними цілями фінансового менеджменту на туристичному підприємстві

мають бути ті, які характеризують основні фінансові показники діяльності підприємства. До цих цілей відносять:

- максимізацію прибутку туристичного підприємства;
- забезпечення високого рівня рентабельності туристичного підприємства.

Під індивідуальними цілями фінансового менеджменту розуміють ті цілі, досягнення яких стимулює до реалізації основних цілей. До таких цілей на туристичному підприємстві можна віднести:

- мінімізацію видатків туристичного виробництва (при умовах збереження відповідного рівня якості пропонованих послуг);
- розширення обсягів виробництва туристичних послуг;
- забезпечення ліквідності туристського виробництва, з метою погашення всіх поточних зобов'язань;
- уникнення банкрутства або великих фінансових невдач.

Туристичне підприємство не може обмежуватися лише поточним плануванням і оперативним управлінням своєю діяльністю. Виникає необхідність стратегічного мислення, яке має втілитися в програму дій, уточнюючу цілі та засоби реалізації обраного шляху розвитку. 'Ідеологія стратегічного фінансового менеджменту базується на тому, що прогнозування довгострокових перспектив з достатнім ступенем вірогідності є неможливим. Таким чином, стратегічний менеджмент визначається як технологія управління в умовах підвищеної нестабільності факторів зовнішнього середовища та їх невизначеності в часі.

Зміст фінансових методів управління компанією:

- бюджетний контроль;
- управління грошовими коштами;
- управління прибутком
- фінансовий аналіз проектів.

Таким чином, цілі фінансового менеджменту на туристичному підприємстві зводяться до забезпечення довгострокової фінансової стійкості підприємства та забезпечення позитивних фінансових результатів ведення туристичного бізнесу.